

ບົດທີ 22

ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້

 ຫັດອ່ານ

ປ່າໄມ້ແມ່ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດອັນປະເສີດ. ປ່າໄມ້ເປັນສິ່ງປັບຄວາມສົມດຸນຂອງອາກາດໃຫ້ສະໝໍ່າສະເໝີ, ຮັກສາຄວາມຊຸ່ມຊື່ນ, ຮັກສາແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ຮັກສາຄຸນນະພາບຂອງດິນ. ໃນລະດູຝົນ ປ່າໄມ້ມີສ່ວນຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຝົນຕົກຕາມລະດູການ, ຮັກສາ ແລະ ດູດຊຶມນ້ຳຝົນຕາມສາຍພູຕ່າງໆ ທີ່ຈະໄຫຼລົງມາສູ່ຫ້ວຍນ້ຳລຳເຊ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ.

ປະເທດລາວເຮົາເປັນປະເທດທີ່ອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍພູຜາປ່າດົງ, ຫ້ວຍນ້ຳລຳເຊ ແລະ ບໍ່ແຮ່ຕ່າງໆ. ໃນນັ້ນ, ປ່າໄມ້ຍັງປະກອບດ້ວຍໄມ້ທີ່ມີຄ່າສູງເຊັ່ນ: ໄມ້ດູ່, ໄມ້ແດງ, ໄມ້ຂະຍູງ, ໄມ້ແຕ້, ໄມ້ແຄນ, ໄມ້ສັກ ແລະ ອື່ນໆ. ນອກນັ້ນ ຍັງມີເຄື່ອງປ່າຂອງດົງເຊັ່ນ: ຄັງ, ຍານ, ອີ້ຊີ, ໝາກແຫຼ່ງ, ຫວາຍ ກໍແມ່ນຊັບພະຍາກອນທີ່ສຳຄັນ ເຊິ່ງເຄີຍເປັນ ແຫຼ່ງລາຍຮັບອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ໃຫ້ແກ່ປະເທດເຮົາ. ປ່າໄມ້ຍັງເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສຂອງສັດປ່ານານາຊະນິດ, ເປັນບ່ອນຊອກຢູ່ ຫາກິນຂອງຄົນເຮົາ, ເປັນສວນຢາພື້ນເມືອງໃຊ້ປິ່ນປົວພະຍາດຕ່າງໆ

ຕະຫຼອດມາ.

ຍ້ອນການ ຖາງປ່າເຮັດໄຮ່, ການຂຸດຄົ້ນໄມ້ຢ່າງຊະຊາຍ, ຂາດການບໍາລຸງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ຂອງປະເທດເຮົາ ນັບມື້ນັບລົດໜ້ອຍຖອຍລົງ.

ປັດຈຸບັນນີ້ ລັດຖະບານໄດ້ວາງແນວທາງປ່ຽນແປງໃໝ່ທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ໂດຍໄດ້ ສົ່ງເສີມການປູກຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ເປັນປ່າ, ຈຳກັດການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່, ກຳນົດເຂດປ່າສະຫງວນຢ່າງ ຈະແຈ້ງ. ຖ້າຫາກມີການບຸກເບີກກໍຕ້ອງມີແຜນການຄັກແນ່, ເຮັດໄດ້ແນວນັ້ນປະເທດເຮົາຈຶ່ງ ຈະກາຍເປັນປະເທດໜຶ່ງທີ່ມີປ່າໄມ້ສີຂຽວ, ມີອາກາດສົດຊື່ນແບບທຳມະຊາດ.

ສະນັ້ນ, ພວກເຮົາບໍ່ຄວນທຳລາຍປ່າໄມ້, ຈົ່ງຊ່ວຍກັນປົກປັກຮັກສາທຳມະຊາດອັນເປັນ ທຶນຮອນທີ່ປະເສີດນີ້ໄວ້ ເພາະວ່າອະນາຄົດຂອງປະເທດເຮົາຈະມີປ່າໄມ້ຂຽວງາມ, ອາກາດ ຈະສົດຊື່ນ ແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບພວກເຮົາໝົດທຸກຄົນເປັນຜູ້ປົກປັກຮັກສາ.

ອະທິບາຍສັບ

ສົມຄຸນ	:	ເທົ່າກັນ, ສະເໝີກັນ.
ບຸກເບີກ	:	ຂຸດ, ຂະຫຍາຍອອກຕື່ມ.
ປ່າສະຫງວນ	:	ປ່າທີ່ຖະໜອມຮັກສາໄວ້.

ຄຳຖາມ

1. ປ່າໄມ້ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ດິນຟ້າອາກາດແນວໃດ?
2. ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ມີຫຍັງແດ່?
3. ຢາກປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ຕ້ອງເຮັດແນວໃດ?

ຫັດແຕ່ງ

ກ່ອນຈະພັນລະນາພາບຕ້ອງກຳນົດເນື້ອໃນໃຈຄວາມ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກລວມຕໍ່ ບົດເຊັ່ນ: ພາບນັ້ນມີຄວາມຕື່ນເຕັ້ນ ຫຼື ໂສກເສົ້າ, ພາບນັ້ນມີການເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຟືດຟື້ນ ຫຼື ຄ່ອຍເປັນ ຄ່ອຍໄປ, ເວລາແຕ່ງຕ້ອງໃຊ້ສັບພາສາໃຫ້ເໝາະສົມກັບຮູບພາບລວມ.

ຕ້ອງພັນລະນາພາບໃຫ້ຖືກຕ້ອງກັບກາລະ, ເທສະ ຕາມລະດູການ ເພາະຮູບພາບ ໃນການພັນລະນາແມ່ນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເວລາ ແລະ ລະດູການເຊັ່ນ: ຍາມຝົນ, ຍາມແລ້ງ, ຍາມເຊົ້າ, ຍາມສວຍ, ຍາມຮ້ອນ, ຍາມໝາວ ແລະ ອື່ນໆ...

ສ.ວ.ສ
ສະຫງວນລະດູສົດ

ວິທີຜັນລະນາພາບ

ຕົວຢ່າງ: ໂຄງຮ່າງບົດຜັນລະນາທັດສະນີຍະພາບ.

ຫົວບົດ : ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້.

ກ. ເປີດຫົວເລື່ອງ

ກ່າວເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງປ່າໄມ້.

ຂ. ເດີນເລື່ອງ

- ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງປ່າໄມ້.
- ຄຸນປະໂຫຍດ ແລະ ການນໍາໃຊ້ໄມ້.
- ປ່າໄມ້ມີປະໂຫຍດຕໍ່ຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ.
- ຜົນສະທ້ອນໃນການທຳລາຍປ່າ.
- ການສະຫງວນປ່າ ແລະ ປູກໄມ້ທົດແທນ.

ຄ. ສະຫຼຸບເລື່ອງ

ການບົວລະບັດ ແລະ ຮັກສາປ່າໃຫ້ຄົງຢູ່ຕະຫຼອດໄປ.

ບົດເຝິກຫັດ

1. ຈົ່ງເລົ່າເລື່ອງຄືນໝົດບົດຕາມທີ່ຮຽນມາດ້ວຍປາກເປົ່າ.
2. ຈົ່ງຂຽນບົດຜັນລະນາກ່ຽວກັບພາບພູຜາປ່າດຶງຕາມທີ່ເຈົ້າຮູ້ຈັກ ຫຼື ພາບພາຍໃນ ທ້ອງຖິ່ນ ຂອງຕົນ ໂດຍອີງໃສ່ໂຄງຮ່າງຕາມທີ່ໄດ້ຮຽນມາໃນປຶ້ມຂຽນ.

ສ.ວ.ສ
ສະຫງວນລະຊະສິດ